

Tulevaisuusaja 14.10.2021

ÄRM-KEMI - Vanhat tekijät uudelle uralle

Tapausesimerkkinä ÄRM -KEMI

Kemin äkillisen rakennemuutoksen toimintasuunnitelma – case Veitsiluoto

Reilusti lisää hyvinvointia, elinvoimaa ja resurssiviisautta

Kaikki mukaan!

Tulevaisuuspaaja 14.10.2021

Ohjelma

- Tervetuloa
- Future Feeniks, Mertzi Bergman, Sosped-säätiö
- Urakoneen soveltaminen äkillisessä rakennemuutostapauksessa, Timo Sneck
- Kysymykset ja keskustelu alustuksiin liittyen
- Pajatyöskentely
  - Sillat ura- ja digikuilujen ylittämiseen
  - Kolmiporrasmalli
  - Palvelu- ja kehittämismalli, "INNO-ohry"
- Keskustelu
  - Tapausesimerkit jatkotyöskentelyyn
- Päätelmät ja jatko

Tulevaisuuden tienhaarassa

Tulevaisuuspaikat
2021

Hyvinvointikierre

Edellyttää oppimista ja poisoppimista

Hyvinvointi
Elinvoima
Resurssiviisaus

Pahoinvointi
Haaskaus, jätteet ja saasteet
Ekologinen katastrofi

Pahoinvointikierre

Future Feeniks

Future Feeniks etsii ratkaisuja, joiden avulla yhä useampi keski-ikäinen, digikuilussa oleva, mahdollisen syrjäytymisuhan alla oleva mies saisi äänensä kuuluville.

Ongelma

- Digitaaliset kuilut lisäävät ihmisten työelämästä ja yhteiskunnasta syrjäytymisen uhkaa sekä vaikeuttavat mahdollisuuksia pidentää työuria ja nostaa työllisyysastetta. Noin 35 000 suomalaista miestä on digikuilussa ja yhteiskunnan rakenteiden ja työelämän vaatimusten muutokset lisäävät ongelman mittakaavaa tulevaisuudessa.

Kokeilu

- Kokeilussa kehitetään tulevaisuuden palvelujärjestelmää, jolla äkillinen irtisanominen ja siitä seuraava työttömyys voidaan ennalta estää, ja siten luoda katkoton työura sekä nostaa alueellista elinvoimaa. Tavoitteena on sovittaa alueen yritysten osaamisvaatimukset alueen ihmisryhmien kyvykkyyksiin teknologiaa hyödyntäen. Kokeilussa selvitetään, miten tekoälyä hyödyntävät Urakone ja yhteisöllistä oppimista tukeva sovellusperhe voisivat tukea alueellista yhteistyötä yritysten, oppilaitosten, kunnan ja paikallisten yhteisöjen välillä.
- Kokeilussa kootaan sektorirajat ylittävä ohjausryhmä, joka pohtii miten yhteistyössä voidaan ratkaista osaamistarpeiden alueellisen ennakkoinnin ongelmia. Kokeilu sijoittuu Kemiin, missä äkillinen rakennemuutos on vaarassa ajaa suuren määrän työntekijöitä tyhjän päälle.
- Kokeilu toimii alustuksena laajemman ohjelman käynnistämiseksi. Onnistuessaan eri toimijat yhdistävää toimintamallia voidaan hyödyntää laajasti työelämän muutosten ennakkoinnissa ja ennakoivassa rekrytoinnissa. Tämä hyödyttää katkottomaan työuraan pyrkiviä henkilöitä itseään sekä auttaa kuntien, elinkeinoelämän ja oppilaitosten yhteistyötä.

Future Feeniks -tiimi

- Merzi Bergman, Sosped-säätiö
- Miikka Vuorinen, Sosped-säätiö
- Timo Sneck, Tulevaisuuden tutkimuksen seura

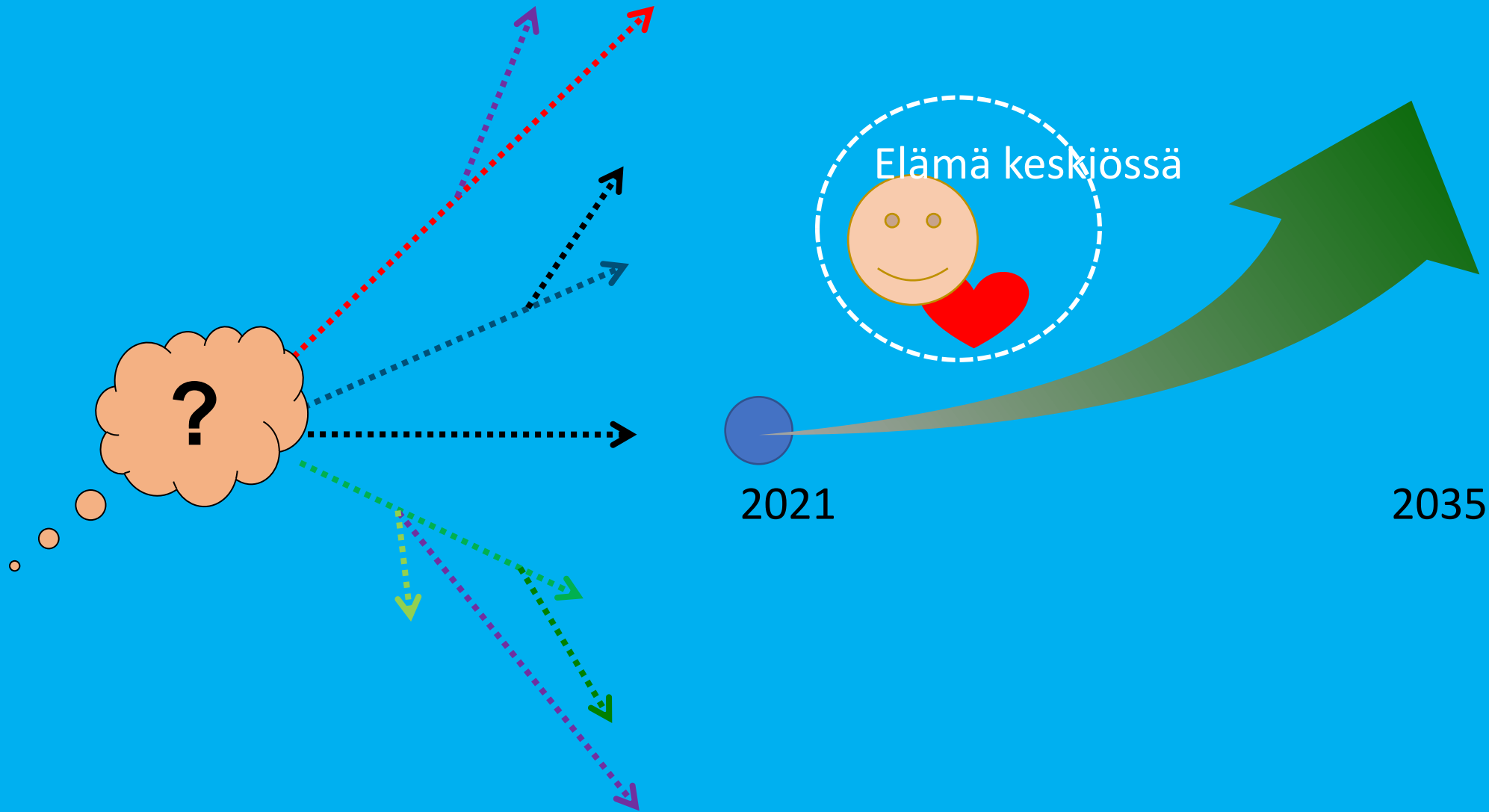
Lähde: Sitra, <https://www.sitra.fi/caset/future-feeniks/>

Urakoneen soveltaminen äkillisessä
rakenemuutostapauksessa

Kysymykset ja keskustelu

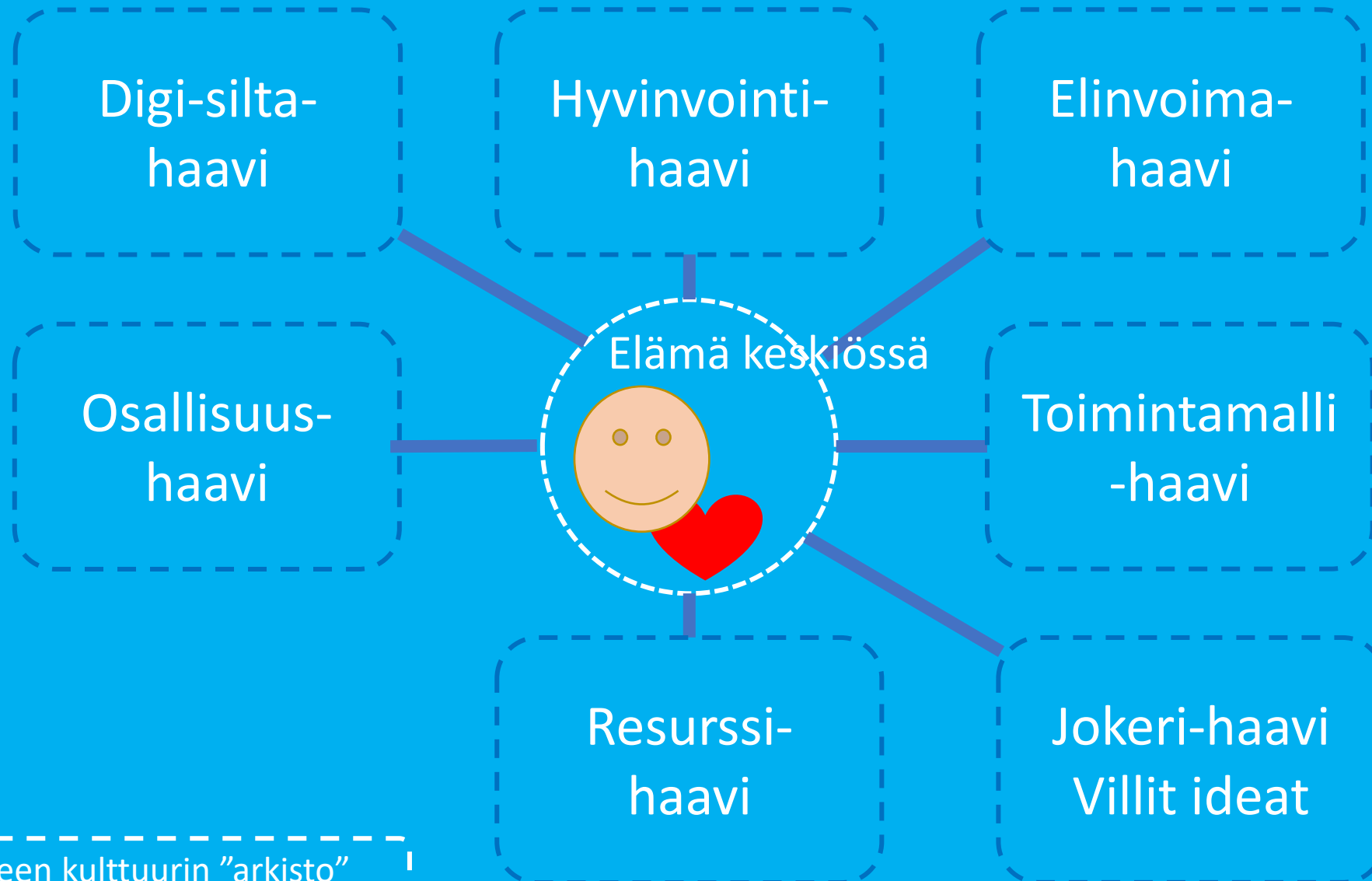
Pajatyöskentely

Ajatukset ja ideat lentoon

Ajatukset ja ideat kokoon

Sillat ura- ja digikuilujen ylittämiseen

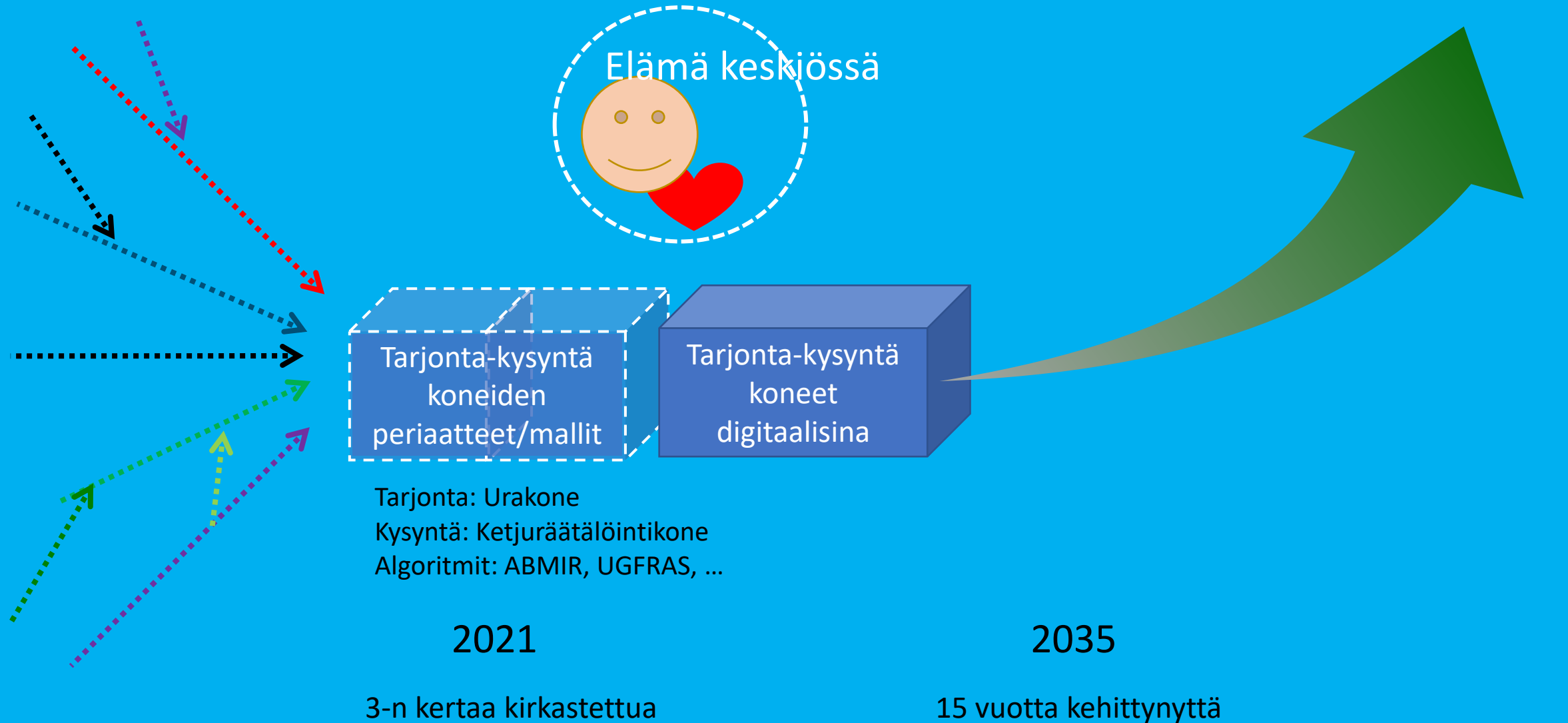
Kysymyksiä

Alustava

- Digisilta-haavi
- Resurssit, resurssihaavi
- Osallistaminen, osallistamishaavi
  - Keitä, mitä
  - Mihin
  - Miten
- Osaamis- ja osaajahaavi
  - Mitä tietoa, osaamista, kokemusta tarvitaan/on tarjolla
  - Mitä talkooapua tarvitaan/ on tarjolla
- Innostamishaavi
  - Aloitehaavi, ideahaavi, tarvehaavi, ...
  - Palkitsemishaavi
- Viestintä ja vuorovaikutushaavi
  - Mediat
  - Tapahtumat
  - Aktiviteetit, hankkeet
- Villit ideat, jokerit

Ajatusten ja ideoiden jalostaminen ja syöttö prosessiin

Tulevaisuuspaikat
2021

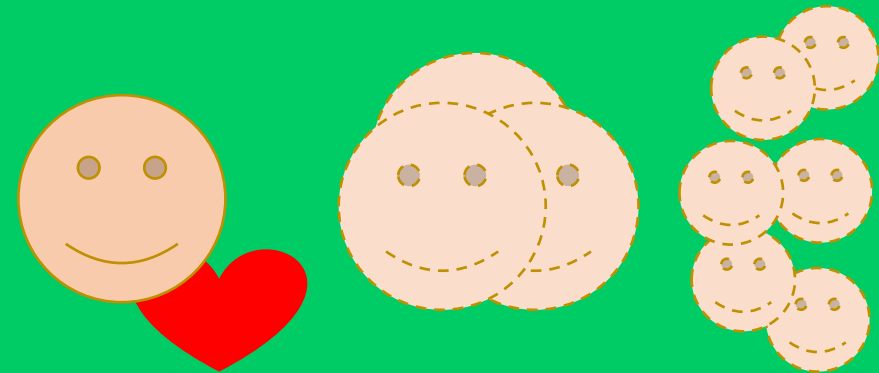
Hyvinvointi, elinvoima ja resurssiviisaus

Resurssiviisaus – kaikki mukaan

- Perheet, sukulaiset
- Kaveripiirit: ystävät, harrastekaverit, työkaverit
- Työssä kävijät, yrittäjät, taiteilijat, ansiotyöstä vapaat, seniorit, työttömät, työkyvyttömyys-, varhais- ja vanhuuseläkeläiset, opiskelijat, koululaiset, lapset, ..., koirat, kissat, ...
- Yhteisöt: yritykset, julkiset yhteisöt, säätiöt, yhdistykset, some, media, ...
- Kannustaminen, voimaannuttaminen, verkottaminen, tukeminen, ...
- Vuorovaikutus, viestintä, avoimuus, omaehtoisuus, omatoimisuus
- Haaste-/aloitetoiminta, -kilpailut, -palkinnot
- Start-up ja Spin-off -toiminta, Hubit, Hackathonit
- Valmennus, pelit, ...

Resurssiviisaus – kaikki mukaan

- Ihmiset resurssina
  - Liikkumiskyky
  - Kädentaidot
  - Kognitiiviset kyvyt
  - Vuorovaikutus, välittäminen, tunteet
- Tieto
- Taito
- Tahto
- Ymmärrys
- Kokemukset
- Verkostot

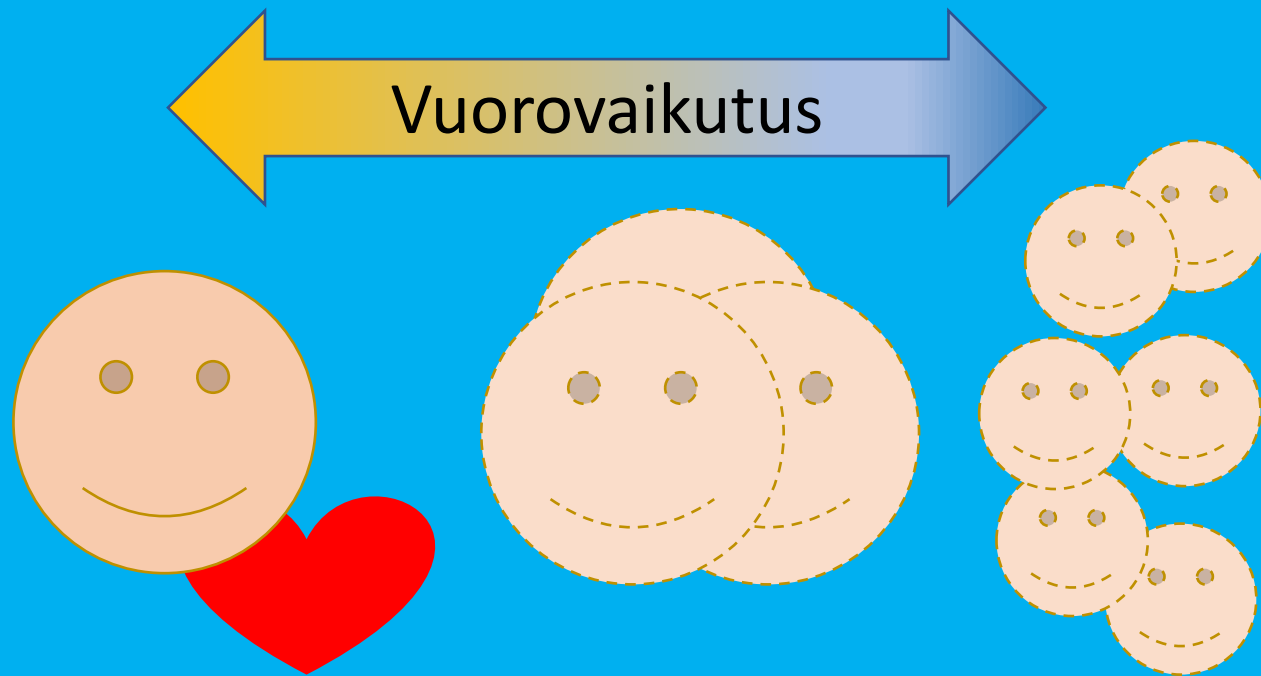

Lisää hyvinvointia – kaikille kaveri

omaehtoisuus + vuorovaikutus + digituki

Tulevaisuuspajat
2021

Draft

Kaikille kavereita

- kavereita ei jätetä
- ketään ei jätetä yksin eikä ulos
- yksin ei voi eikä tarvitse pärjätä

Kaikille hyvinvointia

- yhdessä muiden kanssa
- oma ja yhteinen osaaminen
- digi luontevasti kaikkien tukena
  - käytettävyys (käyttöliittymät, palvelut, sovellukset)

Minä   Läheiset   Ystävät   Kaverit   Kollegat   Yhteisöt   Verkostot

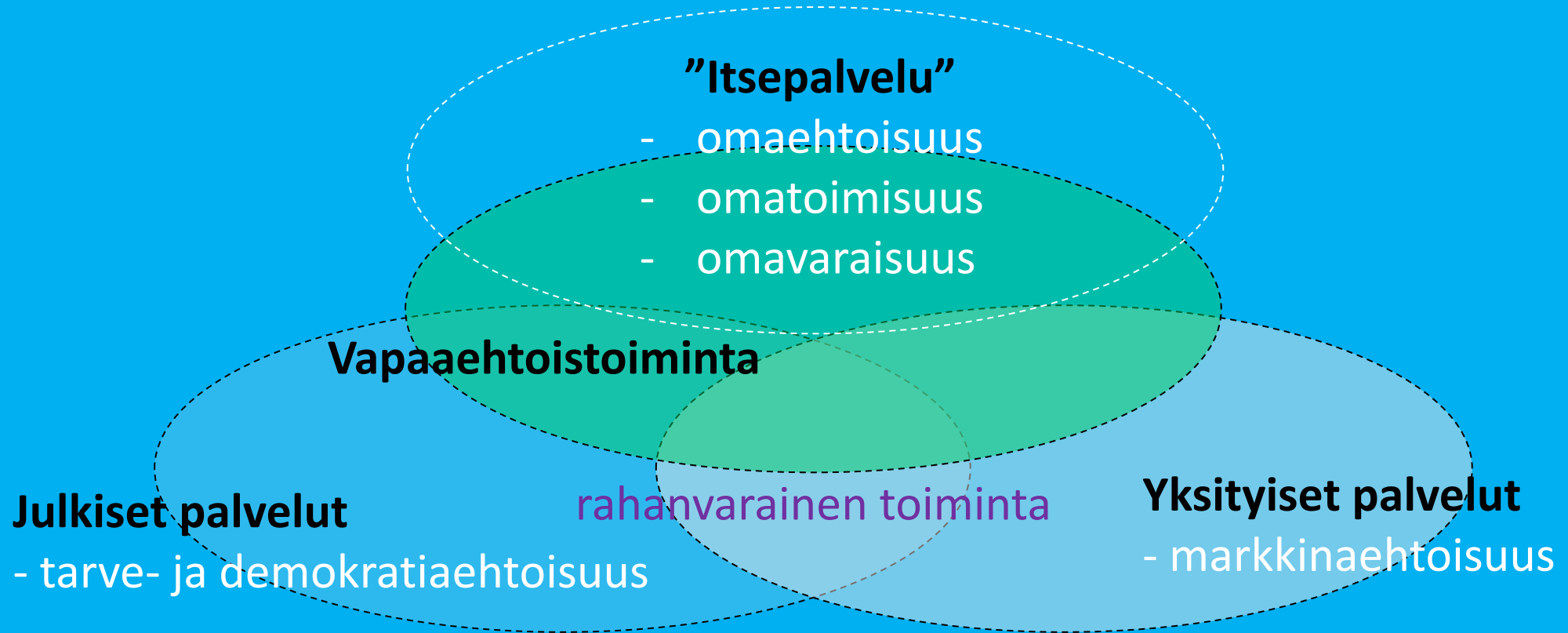
Digitaalinen tieto ja tukiäly

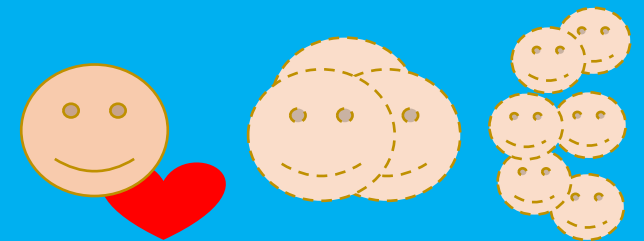
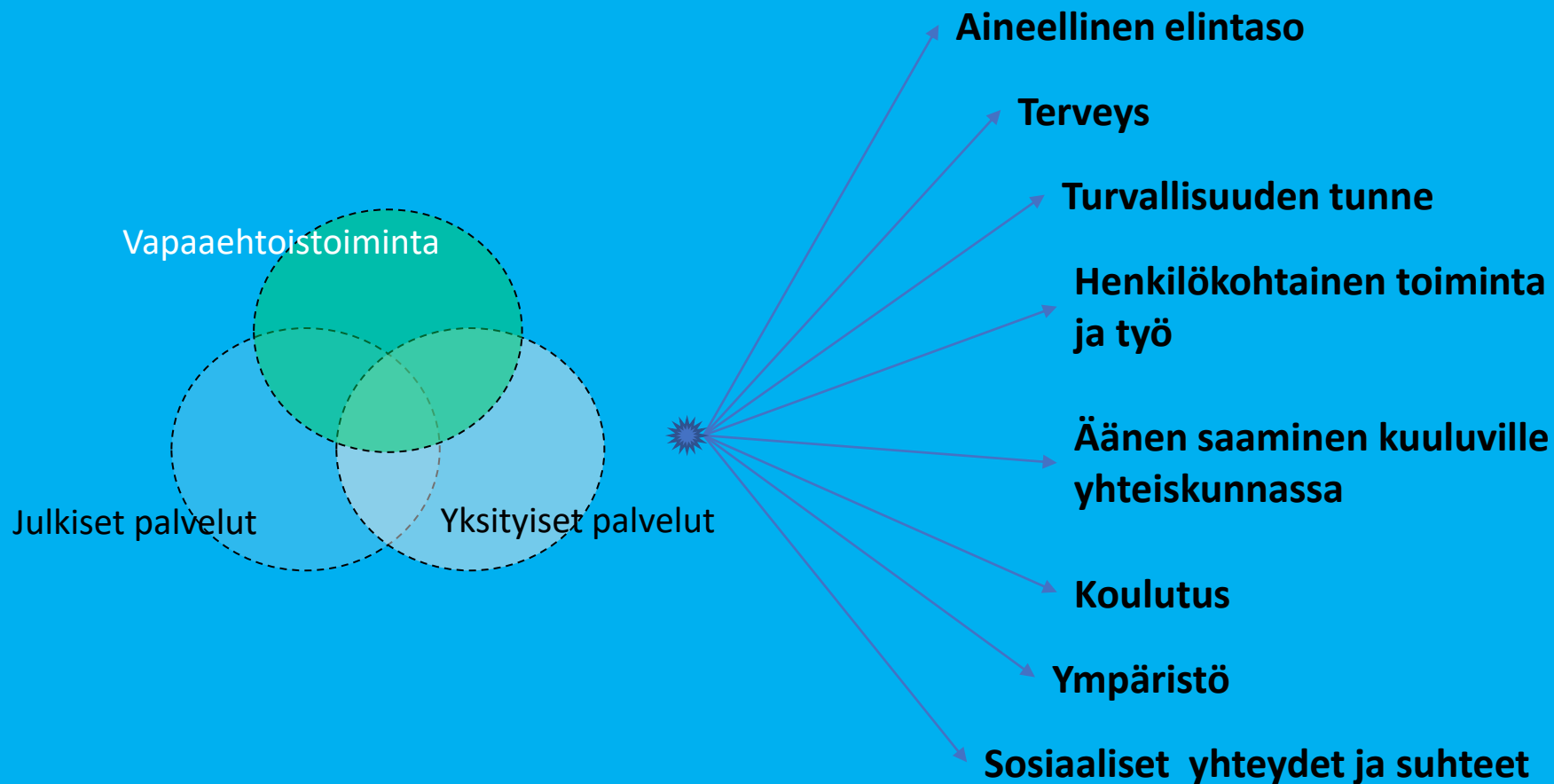
Elämänkaari - elämäntilanteet – eläminen, käyttäytyminen, toiminta

- arvot, kokemukset, tavoitteet, osaaminen, vaihtoehdot, ..
- inhimilliset tunteet, tieto ja älykkyyt

Hyvinvointi- ja elinvoimahybridi

Tarjonta

Stiglitz-profiilin jatkuva nosto

Tarpeet

Kaikilla on arvo

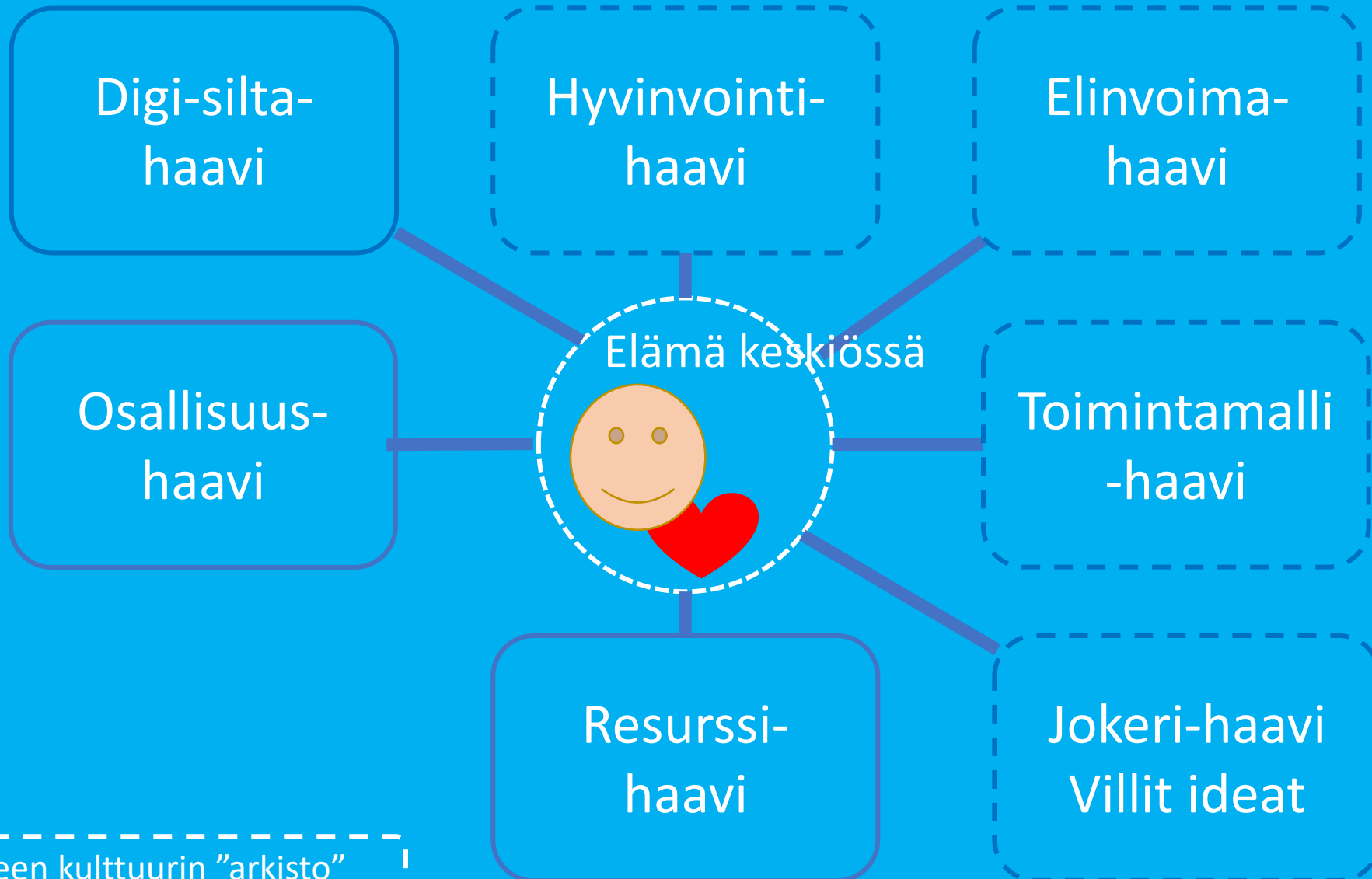
Kaikki mukaan

Positiivisuus edellä

Kaikki keinot käyttöön

Kokeillen ja oppien

Ajatukset ja ideat kokoon

Kolmiporrasnostomalli

Palvelu- ja kehittämismalli, ”INNO-ohry”

Keskustelu

- Mitä toivotte?
- Tapausesimerkit jatkokyöskentelyyn

Päätelmät

-

Jatko

- ideat ja kommentit
- nettiaineiston täydentäminen
- Tulevaisuuspaja: ÄRM-KEMI 2
- muut aiheeseen liittyvät tilaisuudet
- Tutuhesa, Tulevaisuudentutkimuksen seura

Kiitos kaikille!